

OBSAH

Použité zkratky XII

1 Pracovní právo a jeho obecné vymezení	1
1.1 Pracovněprávní vztahy	1
1.1.1 Subjekt	2
1.1.2 Obsah	3
1.1.3 Objekt	3
1.2 Zásady pracovního práva	4
1.2.1 Smluvní princip „co není zakázáno, je dovoleno“	4
1.2.1.1 Zákonný zákaz	5
1.2.1.2 Statusové věci	5
1.2.1.3 Minimální nebo maximální zákonný rozsah (minimax)	5
1.2.1.4 Dobré mravy	5
1.2.1.5 Veřejný pořádek a základní zásady	6
1.2.1.6 Ustanovení, která zapracovávají předpisy EU	6
1.2.2 Základní zásady pracovního práva	7
1.3 Vztah k občanskému zákoníku	8
2 Vznik pracovního poměru	11
2.1 Postup před vznikem pracovního poměru	11
2.2 Způsoby vzniku pracovního poměru	14
2.3 Jmenování	15
2.4 Pracovní smlouva	18
2.5 Zkušební doba	19
2.6 Povinnosti vyplývající z pracovního poměru a informování o obsahu pracovního poměru	21
2.7 Pracovní poměr na dobu určitou	22
2.8 Konkurenční doložka	24
3 Změna pracovního poměru	29
3.1 Změna subjektu	29
3.1.1 Změna na straně zaměstnance	29
3.1.2 Změna na straně zaměstnavatele	29
3.1.2.1 Přejedání práv a povinností	29
3.2 Změna objektu	30
3.3 Změna obsahu	30
3.3.1 Změna druhu práce	30
3.3.1.1 Zaměstnavatel je povinen převést zaměstnance na jinou práci (§ 41 odst. 1 ZP)	31
3.3.1.2 Zaměstnavatel může převést zaměstnance na jinou práci (§ 41 odst. 2 ZP)	32
3.3.2 Změna místa výkonu práce	34
3.3.2.1 Přeložení do jiného místa výkonu práce (§ 43 ZP)	34
3.3.2.2 Pracovní cesta (§ 42 ZP)	34
3.3.2.3 Dočasné přidělení	35
3.3.2.4 Dočasné přidělení v rámci agenturního zaměstnávání	36

4.	Přechod práv a povinností v pracovněprávních vztazích	39
4.1	Vymezení přechodu práv a povinností.	39
4.2	Povinnost informování a projednání	39
4.3	Ochrana zaměstnance.	40
4.3.1	Předmět přechodu práv a povinností	40
4.3.2	Garance shodných pracovních podmínek (nabytých práv)	41
4.3.3	Ochrana před skončením pracovního poměru	41
4.3.4	Zachování autonomie vůle zaměstnance	41
5	Skončení pracovního poměru	43
5.1	Uplynutí doby.	43
5.2	Smrt	44
5.3	Rozhodnutí soudu, státního orgánu	45
5.4	Dohoda o rozvázání pracovního poměru	45
5.5	Výpověď	46
5.5.1	Výpovědní doba (§ 51 ZP).	46
5.5.2	Výpověď ze strany zaměstnance	46
5.5.3	Výpověď ze strany zaměstnavatele	46
5.5.4	Zákaz výpovědi	48
5.6	Okamžité zrušení pracovního poměru (§ 55 a 56 ZP)	51
5.6.1	Okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem (§ 55 ZP).	52
5.6.2	Okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnancem (§ 56 ZP).	52
5.7	Zrušení pracovního poměru ve zkušební době.	53
5.8	Povinnosti zaměstnavatele při rozvázání pracovního poměru	54
5.8.1	Odstupné (§ 67 a 68 ZP).	54
5.8.2	Potvrzení o zaměstnání (§ 313)	55
5.8.3	Pracovní posudek (§ 314).	56
5.9	Neplatné rozvázání pracovního poměru.	56
5.9.1	Nároky z neplatného rozvázání pracovního poměru uplatňované zaměstnancem (§ 69)	56
5.9.2	Nároky z neplatného rozvázání pracovního poměru uplatňované zaměstnavatelem (§ 70)	56
6	Pracovní doba a doba odpočinku	61
6.1	Délka pracovní doby	61
6.2	Rozvržení pracovní doby	62
6.2.1	Rovnoměrné rozvržení pracovní doby	62
6.2.2	Nerovnoměrné rozvržení pracovní doby	62
6.2.3	Pružné rozvržení pracovní doby.	63
6.2.4	Konto pracovní doby	64
6.3	Práce přesčas	65
6.4	Noční práce	65
6.5	Pracovní pohotovost.	66
6.6	Evidence pracovní doby.	66
6.7	Doba odpočinku	66
6.7.1	Přestávka v práci	67
6.7.2	Nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směny (§ 90)	67
6.7.3	Nepřetržitý odpočinek v týdnu.	68
6.7.4	Dny pracovního klidu a svátky (§ 91)	69

7	Dovolená	71
7.1	Druhy dovolené	71
7.1.1	Dovolená za kalendářní rok	71
7.1.2	Dovolená za poměrnou část kalendářního roku	72
7.1.3	Dovolená za odpracované dny	72
7.1.4	Dodatková dovolená	72
7.1.5	Dovolená nad rámec zákoníku práce	73
7.2	Určení délky dovolené	73
7.3	Výkon práce pro účely dovolené	74
7.3.1	Započítávané doby	74
7.3.2	Nezapočítávané doby	75
7.4	Čerpání dovolené	75
7.5	Náhrada mzdy za dovolenou	76
7.6	Krácení dovolené	77
7.6.1	Způsob krácení	77
7.6.2	Podmínky krácení	77
8	Odměňování	79
8.1	Pojem mzda a plat	79
8.2	Sjednávání mzdy a určování platu	79
8.3	Minimální mzda	81
8.4	Zaručená mzda	81
8.5	Stejná odměna za stejnou práci	82
8.6	Povinné příplatky u mzdy	84
8.7	Povinné příplatky u platu	85
8.8	Mzda nebo plat při výkonu jiné práce	86
8.9	Odměna za pracovní pohotovost	87
8.10	Splatnost a výplata mzdy, platu a odměny z dohody	88
8.11	Průměrný výdělek	89
9	Překážky v práci	93
9.1	Pojem, druhy a rozdělení překážek v práci	93
9.1.1	Finanční zajištění zaměstnance po dobu překážek v práci	93
9.1.2	Rozdělení překážek v práci	94
9.2	Překážky v práci na straně zaměstnance	96
9.2.1	Důležité osobní překážky v práci	96
9.2.1.1	Dočasná pracovní neschopnost a karanténa	96
9.2.1.2	Mateřská dovolená	99
9.2.1.3	Rodičovská dovolená	101
9.2.1.4	Poskytování dlouhodobé péče	103
9.2.1.5	Ošetřování dítěte nebo jiného člena domácnosti	105
9.2.1.6	Jiné důležité osobní překážky v práci	106
9.2.2	Překážky v práci z důvodu obecného zájmu	107
9.2.2.1	Výkon veřejné funkce	108
9.2.2.2	Výkon občanské povinnosti	109
9.2.2.3	Jiné úkony v obecném zájmu	110
9.2.2.4	Pracovní volno související s brannou povinností	111
9.2.2.5	Překážky v práci z důvodu školení, jiné formy přípravy nebo studia	112
9.3	Překážky v práci na straně zaměstnavatele	112
9.3.1	Prostoj	113
9.3.2	Nepříznivé povětrnostní vlivy nebo živelní události	114
9.3.3	Částečná nezaměstnanost	115
9.3.4	Doba strávená na pracovní cestě jinak než plněním pracovních úkolů	116
9.3.5	Jiné překážky v práci na straně zaměstnavatele	117

10	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	123
10.1	Všeobecné preventivní zásady	123
10.2	Odborná způsobilost	124
10.3	Preventivní prohlídky	125
10.4	Povinnosti zaměstnance	126
10.5	Povinnosti zaměstnavatele při pracovních úrazech a nemocech z povolání	127
10.6	Osobní ochranné pracovní prostředky	129
11	Rovné zacházení a zvláštní pracovní podmínky některých zaměstnanců	133
11.1	Rovné zacházení	133
11.2	Zvláštní pracovní podmínky některých zaměstnanců	135
11.2.1	Ochrana žen v pracovněprávních vztazích	135
11.2.1.1	Zákazy některých prací a převedení na jinou práci	135
11.2.1.2	Další oprávnění těhotných zaměstnankyň, zaměstnankyň – matek, zaměstnanců pečujících o dítě a o jiné fyzické osoby	136
11.2.1.3	Ochrana pracovního poměru těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň a zaměstnanců pečujících o děti	137
11.2.2	Ochrana mladistvých v pracovněprávních vztazích	137
11.2.2.1	Povinnosti zaměstnavatelů vůči mladistvým	138
11.2.2.2	Zákazy zaměstnávání mladistvých některými pracemi	138
12	Odpovědnost zaměstnance za škodu	141
12.1	Druhy odpovědnosti zaměstnance za škodu	141
12.1.1	Obecná odpovědnost	142
12.1.2	Odpovědnost za nesplnění povinnosti k odvrácení škody	142
12.1.3	Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat	143
12.1.4	Odpovědnost za ztrátu svěřených věcí	144
12.2	Rozsah náhrady škody	145
12.2.1	Náhrada škody způsobená v rámci obecné odpovědnosti	145
12.2.2	Náhrada škody při nesplnění povinnosti k odvrácení škody	146
12.2.3	Náhrada schodku na svěřených hodnotách a náhrada za ztrátu svěřených věcí	146
13	Odpovědnost zaměstnavatele za škodu	149
13.1	Druhy odpovědnosti zaměstnavatele za škodu	149
13.1.1	Obecná odpovědnost za škodu	150
13.1.2	Odpovědnost za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání	151
13.1.3	Odpovědnost za škodu na odložených věcech	152
13.1.4	Odpovědnost při odvrácení škody	153
13.2	Rozsah náhrady škody při obecné odpovědnosti, odpovědnosti při odvrácení škody a za škodu na odložených věcech	153
13.3	Rozsah náhrady škody a nemajetkové újmy vzniklé pracovním úrazem a nemocí z povolání	154

14 Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	159
14.1 Základní znaky dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. . .	159
14.2 Dohoda o pracovní činnosti	161
14.3 Dohoda o provedení práce	162
14.4 Dohoda o pracovní činnosti vs. Dohoda o provedení práce.	163
15 Kolektivní smlouva	167
15.1 Pojem kolektivní smlouvy a její druhy.	167
15.2 Platnost, účinnost a závaznost kolektivní smlouvy	169
16 Kolektivní vyjednávání a řešení kolektivních pracovních sporů	173
16.1 Proces kolektivního vyjednávání	173
16.2 Kolektivní pracovní spory	174
16.2.1 Spor o uzavření kolektivní smlouvy.	174
16.2.1.1 Stávka.	175
16.2.1.2 Vyluka	176
16.2.2 Spor o plnění závazků z kolektivní smlouvy	176
17 Právo na informace a projednání v pracovněprávních vztazích	179
17.1 Kolektivní pracovněprávní vztahy a jejich formy	179
17.2 Právo na informace	181
17.3 Právo na projednání	182
18 Zprostředkování zaměstnání agenturami práce	185
18.1 Pojem zprostředkování zaměstnání	185
18.2 Agentury práce.	186
18.3 Právní vztahy při agenturním zaměstnávání	186
18.4 Agenturní zaměstnávání a podobná schémata	188
18.5 Právo na srovnatelné pracovní a mzdové podmínky	189
18.6 Výhody a nevýhody agenturního zaměstnávání.	191
19 Odlišné podmínky zaměstnávání některých skupin zaměstnanců	193
19.1 Zvláštní skupiny zaměstnanců	193
19.2 Zaměstnávání cizinců.	193
19.2.1 Zaměstnávání cizinců z EU, EHP a Švýcarska	193
19.2.2 Zaměstnávání cizinců z ostatních zemí	194
19.3 Zaměstnávání osob se zdravotním postižením.	196
19.4 Výkon umělecké, kulturní, sportovní nebo reklamní činnosti dítěte.	197
Věcný rejstřík.	199